ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

***Луцків О.М.**, канд. екон. наук, ст. наук. спів.*
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долішнього НАН України», м. Львів

Євроінтенграційний вибір України у високотехнологічне конкурентне середовище має бути стимулом підвищення інноваційної активності та формування інноваційної моделі розвитку економіки. Саме завдяки активізації інноваційної активності українських підприємств вдасться досягнути високих та стабільних темпів економічного зростання, вирішити наявні соціальні проблеми, посилити експортні можливості країни.

Нажаль, не зважаючи на те, що впродовж останніх років в Україні створено певні позитивні умови для розвитку інноваційної діяльності, а саме сформовано нормативно-правову та інформаційну базу, створено умови для розвитку інноваційної інфраструктури, однак, активізації інноваційних процесів так і не вдалося досягнути.

Слід наголосити на тому, що перспективи інноваційного розвитку України значною мірою залежать від результатів реалізації її співпраці із країнами-членами ЄС. На нашу думку, саме співробітництво України з ЄС дасть можливість отримати досвід технологічної модернізації економіки за рахунок оволодіння новітніми наукомісткими технологіями. Лише ставши активним учасником інноваційного процесу поряд із країнами-членами ЄС, Україна може поступово стати країною-експортером високотехнологічного обладнання та сучасних технологій. Основними мотиваційним чинником євроінтеграційного вектору розвитку України є високий інноваційний потенціал ЄС.

Про доцільність поглиблення інтеграції України з ЄС свідчать і високі показники інноваційного розвитку його країн-членів протягом останніх років, які в декілька разів перевищують середньоукраїнські показники і на які, безумовно, потрібно орієнтуватися Україні. На сьогоднішній день лідерами в ЄС за часткою інноваційно активних підприємств є Ірландія, Данія, Німеччина, Австрія та Нідерланди. Разом з тим, слід відзначити і той факт, що не зважаючи на всебічне стимулювання інновацій країни-члени ЄС не змогли попередити появу суттєвих відмінностей в їх інноваційному розвитку.

Для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності економіки країни-члени ЄС проводять не лише активну інноваційну політику, а й формують чітку та цілеспрямовану стратегію її реалізації. Сьогодні в ЄС діє нова європейська стратегія економічного розвитку «Європа-2020» – стратегія розумного, сталого та всеосяжного зростання». Основною ідеєю цієї стратегії було забезпечення конкурентоспроможності європейської економічної системи та вихід із кризи, що охопила Європу. Вона спрямовувалась на полегшення доступу країн-членів ЄС до інновацій, створення нових робочих місць, економічне зростання на основі реалізації новаторських ідей. Одним із орієнтирів цієї стратегії є співробітництво і кооперація на всіх стадіях інноваційного процесу, особливо на початкових, запровадження механізмів спільного фінансування, вихід на зовнішні ринки спільними зусиллями [1].

Сучасна політика ЄС у сфері наукових досліджень та розвитку технологій передбачає подальше зростання інвестицій у науково-дослідну сферу і містить широкий інструментарій для розширення міжнародної співпраці. Потужним інструментом для реалізації інноваційної політики ЄС є Рамкові програми. На сьогоднішній день діє вже 8РП.

Слід відзначити, що Україна активно співпрацює з країнами-членами ЄС. Так, з 2003 року в Україні діє інформаційний пункт 3-х РП (6-ої, 7-ої та 8-ої). Це сприяє залученню українських учених та дослідників до участі у європейських інноваційних програм. Механізми реалізації програми передбачають широкі можливості для міжнародної співпраці, що дає можливість українським науково-дослідним організаціям брати участь у конкурсах програми з метою отримання фінансування для реалізації спільних науково-дослідних проектів за всіма тематичними розділами і напрямами. Слід відзначити, що налагодження співробітництва через участь у Рамкових програмах ЄС допоможе активніше залучати Україну до передових технологій та реалізації інноваційного потенціалу високотехнологічних вітчизняних промислових підприємств та наукових організацій [2].

Загалом слід зазначити, що Європейська Комісія постійно висловлює готовність до широкого і ефективного залучення інноваційної сфери України у спільний науково-дослідний простір ЄС. Однак для цього Україні потрібно визначити найважливіші наукові пріоритети, підтримку яких з боку ЄС, за певних умов, можна передбачити при формуванні конкурсів та грантів.

Перелік посилань:

1. Europe 2020 indicators, 01/04/2014. Retrieved from: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators

2. Луцків О. М. Напрями взаємодії України та ЄС в інноваційній сфері : експертний коментар. URL: http://ird.gov.ua/irdp/e20150101.pdf